

[C. F. Sørensen.]

Juleaftensdag Kl. 2. Den højtærede Minister tilkendegav ved Fremsættelsen af Lovforslaget sin Sympati for Handelsmedhjælpernes Forslag om Lukning Kl. 12 Juleaftensdag. Jeg vil gerne støtte Ministerens Sympati for Handelsmedhjælpernes Krav, og jeg forventer, at det møder samme Sympati og Støtte hos den overvejende Del af Rigsdagens Medlemmer baade i Folketinget og i Landstinget. Vi ved jo alle, hvilken Interesse Friheden har. Vi kan blot se ud over Salen nu. Tingets Udseende er typisk for en Fredag, da der gaar et Tog herfra Kl. 2,20, som Medlemmerne glider med. Vi forstaa derfor alle sammen saa godt, hvad det vilde betyde for Handelsmedhjælperne at kunne glide med Toget Kl. 2,20 Juleaftensdag, saa at ogsaa de kunde komme ud til Juleferien og faa noget af den Frihed og noget af den Glæde, som vi Rigsdagsmænd selv sætter saa overordentlig Pris paa.

Jeg takker det ærede 5te tingvalgte Medlem (Villemoes) for de Bemærkninger, han sluttede med. Jeg tror blot ikke, at der var nogen Inkonsekvens i det, jeg sagde før. Det ærede Medlem var lidt kølig til at begynde med, men noget elskværdigere til Slut, da han lovede at gaa ind i en fordoms-fri Forhandling. Det takker jeg ham for, og saa haaber jeg, at vi faar pillet lidt væk her og der, hvor vi ikke kan enes, saa at vi kan faa et godt og brugbart Forslag ud af det af Regeringen fremsatte Lovforslag om Lukketid for Butikker og Lågre.

Lange: Jeg skal kun gøre nogle faa Bemærkninger, da der efter min Mening ikke under Forhandlingen er fremkommet noget, der kunde begrunde en længere Forhandling. Som jeg sagde, da jeg havde Ordet før, mener jeg, at Lovforslagets Enkelt-heder er særdeles egnede til en Udvalgs-behandling, Fordybelsen i disse Enkelt-heder hører mere hjemme i et Udvalg end her i Tinget. De enkelte Bemærkninger, jeg skal gøre, er maaske mere knyttet til dem af de fremsatte Udtalelser, der er af agita-torisk Art, end til dem, der er af saglig Art.

Det er blevet hævdet flere Gange, at Forholdene er slette for Handels- og Kontor-medhjælperne her i Landet, og denne Udtalelse gjorde den højtærede Handelsminister til sin. Den højtærede Handelsminister pegede ikke alene paa, at Arbejdstiden var lang i Forretningerne, men ogsaa paa, at Lønningerne var smaa. Men paa samme Tid man henviser til, at Lønningerne for Handelsmedhjælperne ikke er store, agiterer man med, at Omkostningerne ved

Fordelingen af Varerne er alt for store. Det er jo en staaende Agitationsvending fra den Side, som kræver højere Lønninger, at Detailhandleravancen er alt for stor. Naar man nu ved, hvilke smaa Gennemsnits-indtægter den overvejende Del af Detailhandlerne oppebærer, forstaaer jeg ikke, hvorledes man paa een Gang kan kræve højere Lønninger for Medhjælperne og en Nedsættelse af Detailhandleravancen. Det er, som Forholdene nu en Gang er, neppe muligt i hvert Fald at komme til væsentlig højere Lønninger for Handelsmedhjælperne i Almindelighed end dem, man har nu. Men jeg ser ogsaa saaledes paa Sagen, at det ikke i Almindelighed er en Livsstilling at være Handelsmedhjælper; den Tid, en Handelsmedhjælper er ansat i en Forretning, er en Uddannelsestid.

Den højtærede Handelsminister gjorde gældende, at hvis man gav højere Lønninger og i det hele taget gjorde Forholdene mere tiltrækkende for Handelsmedhjælperne, vilde man undgaa, at der opstod nye selvstændige Virksomheder. Jeg er ganske uenig med den højtærede Handelsminister, naar han i det, at en ung Mand søger at blive selvstændig, ser noget uheldigt; jeg anser det netop for særdeles heldigt, at den unge Handelsmedhjælper har det Maal at blive selvstændig erhvervsdrivende. Jeg kan godt forstaa, at den højtærede Handelsminister med sit Syn paa Erhvervslivet, med sit Ønske om, at man efterhaanden skulde komme helt bort fra et frit Erhvervsliv, kan have en anden Opfattelse, men denne Opfattelse kan jeg naturligvis ikke dele.

Baade den højtærede Handelsminister og den ærede Ordfører for Socialdemokratiet var inde paa, at jeg ikke havde ført noget Bevis for, at en Indskrænkning i Arbejdstiden i Forretningerne vil føre til forøgede Omkostninger. Jeg synes, det er let at forstaa. Hvis man vil forlange Forretningerne lukket fra Kl. 6 om Lørdagen, vil der blive saa meget at bestille mellem Kl. 5 og 6 eller mellem Kl. 4 og 6, at det maa kræve Ansættelse af nyt Personale, som der ikke vil være Brug for paa de andre Tider i Ugen. Der er jo en vis Tilbøjelighed hos de fleste Mennesker til at opsætte deres Indkøb til det senest mulige Tidspunkt. Naar man derfor om Lørdagen, hvor der skal gøres de store og mange Indkøb, vil indskrænke den Tid, hvor der er Mulighed for at gøre disse Indkøb, saa meget, som man vil, kan jeg ikke tro andet end, at der netop i de sidste Timer vil blive koncentreret en saa stor Omsætning og et saa stort Arbejde, at der maa ansættes flere